

HDK-VALAND — HÖGSKOLAN FÖR KONST OCH DESIGN

RUMMET HÄR- RUMMET DÄR

Jag tar vägen genom fönstret men rummet är inte där. Jag vänder mig tillbaka och där är det, eller nästan, liknande. Fönstret tar vägen genom mig, plötsligt är det här.

Moira Nilsson

Examensarbete: 22,5 hp

Program: Textil- Kropp- Rum

Kurs: SBTKRX Examensarbete Textil - Kropp - Rum

Nivå: Grundnivå

Termin: Vt/ 2023

Programansvarig: Maria Sjöstrand

Extern handledare: Linnea Jardemark

Examinator: Karin Gustavsson

Abstract

This project investigates window reflections. The phenomena where the space in front of and behind a window pane visually seems to become one. I am fascinated by how two spaces with totally different character through this phenomena may meet and coexist. To explore and interpret a perishable space in transformation, a space in-between reality and the surreal, are my driving force for this project. I question what happens in the window reflections and how to capture it in material form. With a base in textiles, several different techniques and materials are used to let the visual become physical. The window reflections becomes an installation experienced as a room to walk into and interact with.

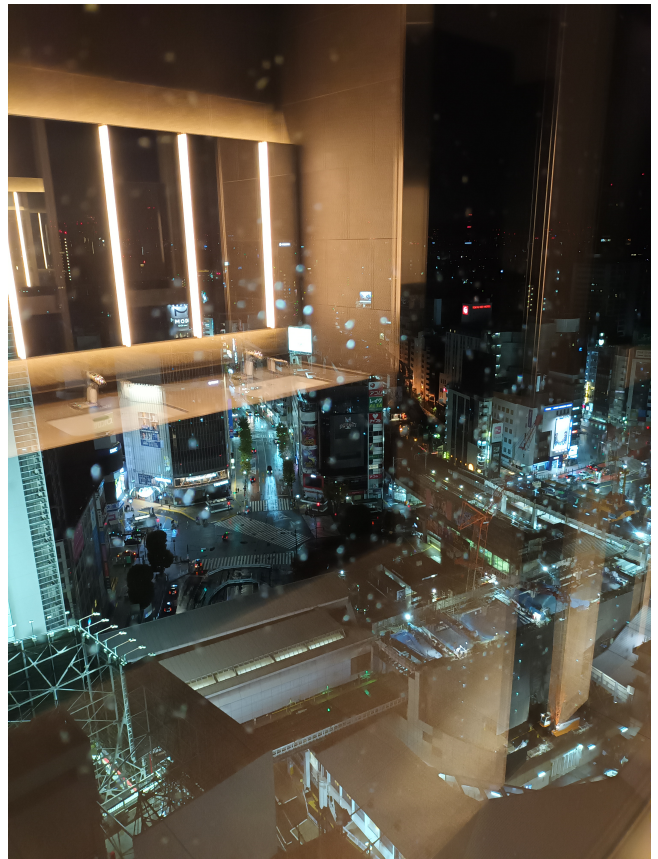
Moira Nilsson

Studerar det konstnärliga kandidatprogrammet Textil- Kropp- Rum (2020-2023). Var under hösten 2022 på utbytestermin till Textile Design på Tama Art University i Tokyo, Japan.

Tidigare konstnärlig bakgrund är Nyckelvikskolans ettåriga utbildning Färg, Form och Hantverk (2017/2018) och två år på Stenebyskolan, Textil, Konst och Design och Fördjupningsåret (2018-2020).

Keywords- textile art, textile craft, window reflections, space perception, interactive installation, Ply-Split, reality and surreal

Innehåll:	Sida:
Bakgrund	4
Tidigare arbeten och referenser	5
Syfte	8
Mål	8
Frågeställningar	8
Tillvägagångssätt	8
Fördjupning i fönsterreflektioner- Mötet mellan två rum	9
<i>Ett rum där växtlighet och arkitektoniskt samexisterar-</i>	10
Gestaltningen från ide till installation- En rymd för det drömska...	12
<i>Det praktiska arbetets början-</i>	13
<i>Val av material och tekniker-</i>	15
<i>Slutet av installationsprocessen-</i>	18
Resultat och diskussion- Beträktaren och verket- Vikten av det taktila	19
Reflektion och slutsats- Tolkningen- abstrakt eller föreställande. Hantverket eller konceptet?	21
Resultatbilder	22
Referenslista	24

Egen fotodokumentation av fönsterreflektioner i Japan, (2022-2023).

”Det lockar, de rum som är i förändring, i tydlig förändring på kort tid. Rum som är tillfälliga och bara finns ibland, nästan var gång i ny karaktär. Vars existens kan bli ifrågasatt.

En vanlig, vardaglig företeelse som så lätt blir förbisedd, ses som ett störningsmoment, något som sabbar utsikten eller en praktisk spegelbild att slänga en blick på. Av alla dessa rum som funnits mig inom synhåll, har de sällan ägnats någon vidare uppmärksamhet eller observation. Vad försiggår i dem? Kanske känner jag väl till de delar som rummen består utav, men inte i detta upplägg, i denna skepnad. Rum jag inte blivit inbjuden att besöka. Rum som inte har någon dörr, nästan aldrig, med nästan alltid ett fönster.

Jag tar vägen genom fönstret men rummet är inte där. Jag vänder mig tillbaka och där är det, eller nästan, liknande, men jag står utanför, igen. Det går inte att begripa om jag är inne eller ute, är jag inne eller ute? Jag ska hitta vägen inut i rummet, och bjuda in er. Jag ska be rummet stanna och ni ska få känna, lära känna det rummet.”

- Ur anteckningsbok mars 2023

Bakgrund-

I detta projektet är upplevelsen av fönsterreflektioner vad jag vill utforska och försöka gestalta. Det fascinerar mig när rum upplevs föränderliga och förgängliga; när rummets gränser blir lösa. Detta kan ske genom ljus och skuggor, av positionen och rörelsen hos betraktaren av rummet liksom hur olika material och ting i rummet möter varandra.

En fönsterreflektion kan ibland vara som en spegling. Ä det mörkt på andra sidan fönsterrutan är det endast det upplysta rummet som syns som en återspeglning. En reflektion kan också uppstå när både utrymmet på insidan och utsidan av fönstret är i ljus. Då blir det mer som en hägring eller optisk illusion. Det syns som ett slags uppbrutet rum där delar från båda rummen ser ut att existera omlott med varandra. Det är denna andra slags fönsterreflektion som intresserar mig, där två rum skapar ett nytt tredje rum.

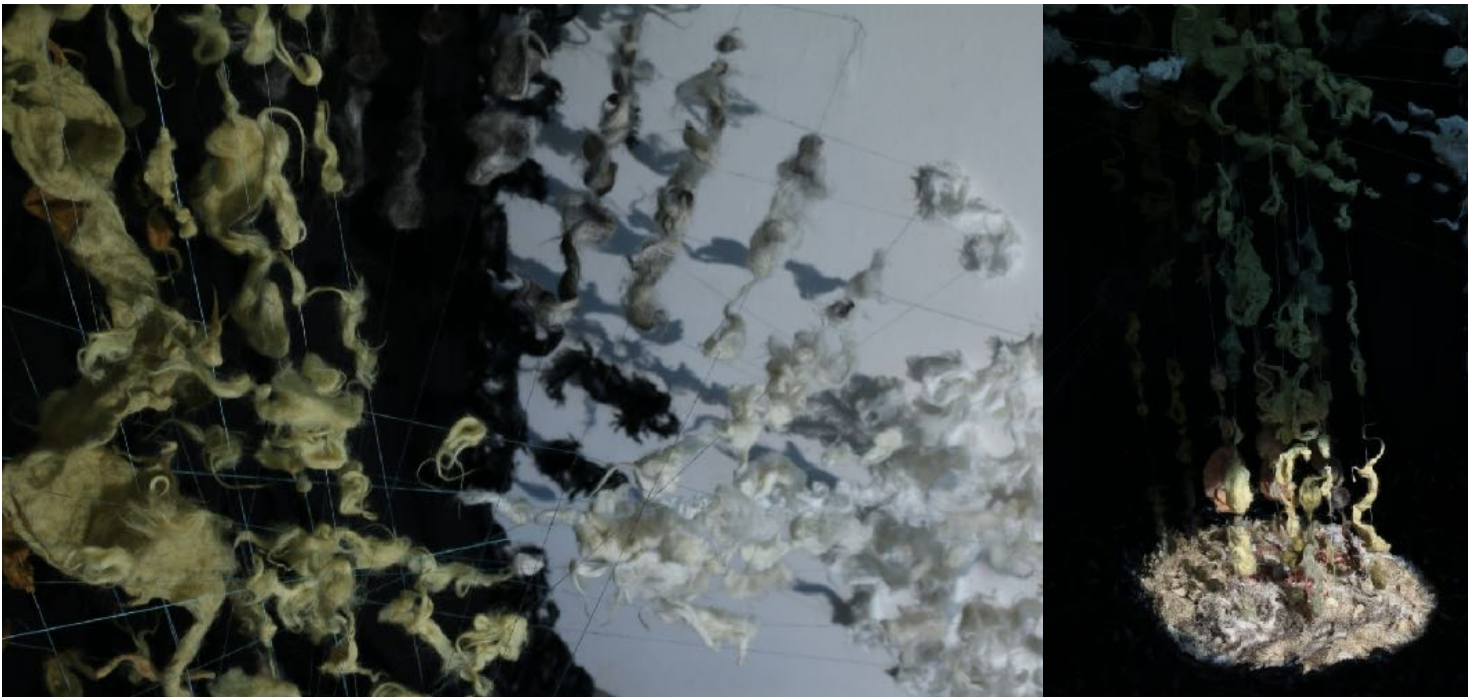
I höstas var jag på utbytestermin till Tokyo, Japan, där var rum som visuellt förändrades något jag mötes av dagligen. De urbana miljöerna var fyllda av fönster. Transparenta och reflekterade ytor till olika grad, byggnader och tåg fick inne och ute att löpa samman i gemensamma visuella rum likt photoshopade bilder.

Med fönsterreflektionerna adderas nya visuella rum ovanpå de redan existerande rummen. Att närmare betrakta detta fenomen upplever jag både överväldigande och komplext men likaså väcks mycket nyfikenhet. Det finns något väldigt spännande i när "verklighetens rum" befinner sig på gränsen eller faktiskt övergår till något drömskt och surrealistiskt.

I en samtid där jag upplever att våra kroppars förhållande till rum ofta är distanserat och visuellt lockar det mig att få kroppen och rummet att närma sig varandra. Fönsterglaset är ett måste för att det ska kunna uppstå en reflektion. Kroppen kommer därför aldrig närmare rummet skapat i fönsterreflektionen än fönsterglaset. Jag vill krossa glaset och tillgängliggöra rummet.

Tidigare arbeten och referenser-

Under mitt andra år på kandidatprogrammet genomförde jag ett projekt där "organisk rumslighet" var ett begrepp jag formulerade som utgångspunkt för en rumslig installation. Projektet berörde vad ett rum i förändring kan vara. Med trådar och ull försökte jag fånga hur små partiklar i luften bildar en rumslig massa, synlig endast där den möter en ljusstråle. Jag hade intentionen att betraktaren skulle kunna komma nära och gå runt i verket. Tyvärr blev uppsättningen både för skör och tillät inte kroppar att komma nära. I examensarbetet vill jag göra interaktionen möjlig.

Mitt tidigare projekt- 'The shadow of the shadow' (2022)

I andra tidigare projekt (se bilder ovan från vänster) *'The nature web'* (2021), *'My hands disappears into the snow and the snow disappears into my hands'* (2022) och *'As the water shaped us'* (2021), ser jag att det gestaltade är både rumslighet och varelse. Utan att aktivt under projekten strävat efter det. Det mötet, där kropp och rum får samsas i en gemensam form ser jag som en riktning vart jag vill formmässigt med detta projektet. Dessa formkvaliteter tror jag kan bidra till ett mer intimt möte mellan betraktare och rum.

In i detta projektet återkommer jag till två referenser jag tidigare förhållit mig till. De multidisciplinära konstnärerna, Svenska Meta Isaeus Berlin (1963-) och amerikanska Sarah Sze (1969-). Båda låter det vardagliga få sig en tvist i rumsliga installationer, Meta Isaeus Berlin ofta utifrån hemmets rum och Sarah Sze gör komplexa konstruktioner av oansenliga prylar och material. Båda undersöker och lyfter fram och laddar det som bli förbisett med värde. Dessa konstnärerna visar mig uttrycksvägar dit jag vill i detta projekt. Fördjupa perceptionen till det vi omges av, låta material och konstnärliga uttryck bli verktyg för en flersinnerlig upplevelse av vår omgivning.

Till vänster verk av Meta Isaeus Berlin *'Den Arkadiska Spegeln'*, (2019). Till höger verk av Sarah Sze *'Timekeeper'*, (2016).

Syfte-

Projektet syftar till att fördjupa och tillgängliggöra en parallell värld som uppstår i fönsterreflektioner. Utifrån iakttagelser av fönsterreflektioner vill jag skapa en installation. Jag vill undersöka hur jag i textila material med tillägg och kontrast av trä, kan gestalta fönsterreflektionens karaktär. En karaktär av överlappande och förvrängda miljöer. Skapa objekt som upplevs och uttrycker olika grad av transparens, upplösning och något surrealistiskt, lömskt. Taktila kvalitéer blir viktiga för verket för att skapa en brygga mellan kropp och rum.

Mål-

En installation är målsättningen. En installation där fönsterreflektioner får ta form och upplevas som ett fysiskt rum. Ett rum möjligt att kliva in i och interagera med. Där oväntade möten, det surrealistiska och förgängliga får förmedlas tolkat i textil.

Frågeställningar-

Hur kan fönsterreflektioner gestaltas genom textila material?

Vad uppstår i en fönsterreflektion där ett rum möter ett annat rum?

Hur kan den visuella upplevelsen av ett rum bli till ett fysiskt rum och en fysisk upplevelse?

Tillvägagångssätt-

Egna foton av fönsterreflektioner blir stiliseringar av mina upplevda fönsterreflektioner. Baserat på foton görs skisser i form av teckningar. Utifrån skisserna blir det lättare att urskilja rummets mest väsentliga delar. För det fysiska genomförandet vill jag använda mina tidigare hantverkskunskaper och erfarenheter. Jag vill undersöka vilka tekniker och material som kan bli det nödvändiga språk och form för att förmedla mitt koncept. En lista med ord som beskriver vad jag ser som fönsterreflektionens karaktär blir vägledande för mina beslut i gestaltningen. Jag skriver även ner tankar och upplevelser jag får av fönsterreflektioner under arbetes gång, antecknandet gör att jag håller en nära kontakt med själva kärnan av projektet.

” I reflektionens rum upphävs reglerna för framför och bakom, nära och långt bort. Som skogssiluetten långt borta kan uppfattas hamna framför bokhyllan, bokhyllan som återspeglas ståendes bara några meter från fönstret. I dessa fönsterreflektionens rum har ljuset mer makt än mått, distanser och perspektiv. Gränsen mellan förgrund och bakgrund försvinner. Kvar blir ett rum, tillplattat men samtidigt utvidgat, fyllt med med nytt innehåll.

Rum och dess objekt får hamna på oväntade platser, gräsmattan övergår i ett bord, det välvda taket rymmer himlen och i hallen finns en skog.

Att se platser reflekterade genom fönster är att få ha ögon i nacken. Se både framför sig och bakom sig samtidigt, se vart en står genom att se ut, kliva in och kliva ut samtidigt.

Rummet expanderas genom glaset, jag vill låta rummet vidare expandera in i andra material där glasrutans vägg får försvinna och kvar bli de materialavrtryck, rumsavtryck som glaset gett.”

- Ur anteckningsbok efter iakttagelser av fönsterreflektioner mars- april 2023

Fördjupning i fönsterreflektioner-

Mötet mellan två rum

Den franske filosofen och idéhistorikern Michel Foucault (1926-1984) resonerade kring begreppet Heterotopia. På hans hemsida går att läsa en översättning av Foucaults text "Of Other Spaces". I texten beskrivs heterotopia syfta till en slags motplatser till samhällets verkliga platser, som en samtidigt existerande representation. Även om det kan vara möjligt att finna heterotopier i verkligheten är de utanför. Foucault resonerar vidare kring hur spegeln är en utopi som den platslösa plats den är, ett virtuellt utrymme öppnar upp sig bakom en yta, en slags skugga som visar oss vår egen synlighet där vi är frånvarande. Men spegeln existerar i verkligheten och är därmed även en heterotopia, en plats, en upplevelse mellan verkligheten och utopin. Det får den plats som jag för tillfället ser mig befinna mig i genom glaset att bli absolut verkligt och förankrat med de omgivande platserna. Samtidigt absolut överkligt då det krävs att den passerat en virtuell, skenbar punkt.

Begreppet Heterotopia förklarar vilken slags plats en fönsterreflektion är. Jag tycker Foucault sätter ord till det slags rum jag försöker skapa; ett både verkligt och surrealistiskt rum.

Ett rum där växtlighet och arkitektoniskt samexisterar-

Jag tittade närmare på de fönsterreflektioner jag dokumenterat. Det blev tydligt att jag särskilt fastnade vid de fönstereflektioner där två väldigt olika rum mötes. Fönsterrutan blir där portalen igenom vilken rummen får besöka varandra. Rum som utan reflektionen troligen inte skulle få mötas. Förenklat bestod rummen i fotona av två huvudkomponenter; den ena var urbana, arkitektoniska delar, linjer, rutor och den andra organiskt och växtlighet.

Jag diskuterade med en klasskompis kring urbant som möter natur. Hon refererade till de slags platser, ofta övergivna byggnader där naturen börjat ta över. Också i de platserna kan en se denna dubbelhet i hur två olika slags miljöer upplöser gränserna till varann och blir till en. Jag ställde mig därefter frågan- Hur skiljer sig de rum jag vill gestalta från övervuxna miljöer? Finns det i den mänskliga närvaron, vardagligheten i platserna, att de inte är övergivna, deras förhållande till tid och verklighet?

Den svenska konstnären och fotografen Helene Schmitz (1960-) dokumenterar fysiska miljöer, dubbelsidiga platser, ofta där mänskligt konstruerat möter naturens krafter och erövring. Detta skildras i hennes bok *Borderlands* (2015), vilken inkluderar ett flertal av Schmitz fotoserier. Om det i Schmitz platser är naturen och tiden som förvandlar, är det i reflektionerna glasrutans återspeglade effekt och ljuset som är skapandekrafterna. Det är något med det överkliga, spöklika, den slags parallella verklighet fönstret skapar. Även Schmitz platser kan upplevas surrealistiska men de följer de fysiska lagarna och består i faktiskt fysiskt material. Jag fastnar för hur det i hennes bildserier ofta finns inslag av rutor; det kan vara dörrar, skira väggar som jag ser som passager som släppt in det andra, kontrasterande elementet. Något som mina rum och Schmitz platser delar är det gränslösa, hur rummens gränser på olika vis har lösts upp. Vart ett rum börjar och slutar är inte längre möjligt att avgöra.

Fotografier av Helene Schmitz (föregående sida) 'The Moonlight Room' (2010),
(denna sida) 'The Blue Room' (2015)

Det känns intressant att vidare utforska platser som har en blandning av växtlighet och urbant då det är något jag varit inne på i tidigare projekt. Likaså att undersöka förhållandet och gränsen mellan det tvådimensionella och tredimensionella. Hur mer platta eller mer voluminösa delar kan användas för att beskriva rum och djup.

Foton, film och VR (*virtuell verklighet*) kan skildra överkliga, dubbelsidiga rum. Dock blir de rum för ögat och tanken, inte för kroppen. Att utforska och vidga den materiella verkligheten där våra kroppar är aktiva tror jag är av stor betydelse. Detta för att väga upp för konsekvenserna av att vi idag vistas så mycket i digitala rum och världar. I dessa rum utforskar vi inte med våra kroppar, vi förlorar kanske då förmågan att ordentligt vara i de rum vi fysisk har omkring oss. I boken 'The eyes of the skin' (Pallasmaa 2012) diskuteras vilken betydelse de fotograferade bilderna har på hur vi ser världen. Att det har skapats en mentalitet att se världen som en uppsättning av potentiella fotografier. I en artikel i tidskriften 'Sculpture' (Beckenstain, 2020, juli/augusti) resonerar konstnären Sarah Sze liknande, att en konsekvens av mobiltelefonerna är att bilder nu är de nya objekten.

Som jag tidigare nämnt intresserar det mig att skapa verk som bli en blandning mellan rumslighet och kropp. Genom den kopplingen mellan kropp och rum tror jag distansen till rummet kan minskas. Kanske är det just det "organiska rummet", som jag åter söker gestalta i detta projektet? Det flesta av de utrymmen vi definierar som rum är statiska och låsta i sin position. Kanske handlar det om ett förhållningssätt? I detta projektet utgår jag från icke materiella rum, skapade av två materiella verkligheter. Genom hur jag använder material hoppas jag kunna definiera och skapa det tredje rummet, som en samlad men föränderlig helhet, en slags kropp.

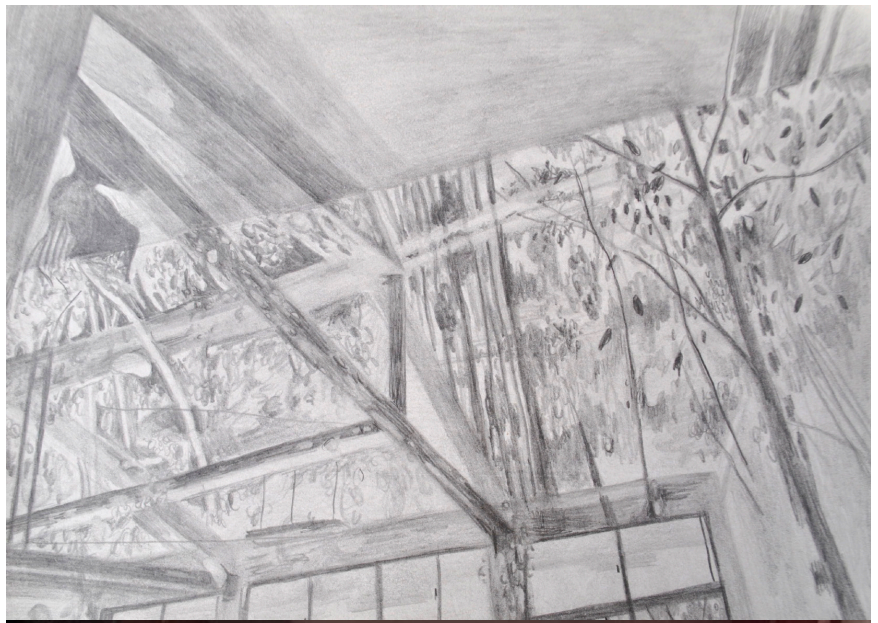
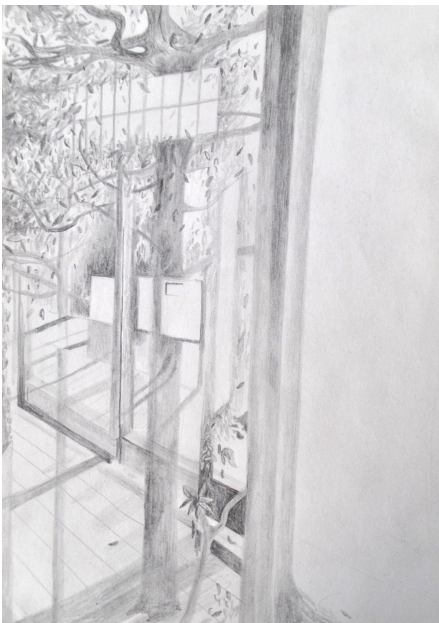
Gestaltningen-

En rymd för det drömska...

Vad är det jag försöker skapa? Jag går tillbaka till Meta Isæus-Berlin och Sara Sze.

I en artikel om en av Isæus Berlins tidigare utställningar (2019) resonerar Kulturjournalisten Annika Nordin-

*"- Var existerar Meta Isæus-Berlins världar undrar jag och kliver in i stora ateljén.
Svaret kommer direkt. Rummet är en ram. En rymd för drömmen. En drömfångare!
Allt vilar i klar, tidlös stillhet."*

Egna teckningar och foton (2022-2023)

I Sarah Szes Tedtalk från 2019- 'How we experience time and memory through art' berättar hon om sin verksserie 'After Image'. I 'After image' försöker hon gestalta de slags efterbilder vi skapar i hjärnan utefter minnen av vad vi tidigare sett. Sze diskuterar vidare hur efterbilder inte är något som är möjligt att fånga med kameranlinsen.

Åter till mitt arbete så kan fönsterreflektioner fångas på bild, men det är inte vad jag fastnar för i Szes diskussion. Jag kopplar ihop mina undersökanden med hennes genom att gestalta ett fenomen i en form de egentligen inte existerar. Ordet efterbild klingar till mot mitt arbete, tänker att det är ett slags efterbild jag vill att min installation ska vara. Eller snarare ett efterrum; ett rum konstruerat, omformat efter andra rum.

Det praktiska arbetets början-

I uppstarten av arbetet var jag kluven till om det skulle vara viktigt att arbeta direkt utifrån fönsterreflektioner jag såg omkring mig. Att ha dem framför mig och utifrån dessa hitta vilka komponenter att överföra till material. Men faktumet att fönsterreflektionerna försvinner krävde att jag ändå skulle använda foton, att ha något beständigt att börja formge min installation utifrån.

Jag gjorde teckningar baserade på de foton jag tagit i Japan. Genom foton och de monokroma teckningarna fick motiven av fönsterreflektioner att stiliseras. Teckningarna gjorde det enklare att tyda vad som var det mest väsentliga för att fånga fönsterreflektionernas uttryck. Vid ett urval av ett par teckningar fanns fullt tillräckligt med information för att börja testa i textila material och utforma ett fysiskt rum.

När jag skulle börja arbeta i textilen fanns två viktiga delar. Gällande material och tekniker fanns det praktiska aspekter att förhålla sig till. Dels behövde det bli tåligt för att kunna beröras samt ha en viss stadga för att hålla som större objekt. Det andra var att få fram en stämning och ett uttryck av det jag uppfattade som fönsterreflektionernas karaktär:

Både skarpa kontraster och gradvisa nästan osynliga övergångar

Olika grad av transparens och skarpa

transparens tolkad som håliga ytor och nät

Collage, lager på lager

huller om buller

Uppbrutet

Skört

Filter

Spöken, ihåliga volymer

Oväntat

Opålitligt

Den första fullskaliga skissen i material

Jag gjorde första fullskalig slags skiss där jag snabbt fick upp komponenter till ett rum utifrån den vänstra teckningen och fotot (se sida 12). Skissen hjälpte mig finna vissa delar att ta vidare. Bland annat att ha golv på två nivåer, ett behov arbeta från alla håll för att undvika att det blev en kuliss och hur ytor och volymer kunde fungera i en växelverkan. Jag såg även ett behov av att begränsa mig i material och färger för att få installationen att fungera som en helhet och bli läsbar.

Val av material och tekniker-

Bland tidigare projekt hittade jag passande tekniker och material. En av dem var hönsnät som lindats in med garn till både stadiga och håliga, genomskinliga strukturer. Där fick det textila i kombination med metalltråden strukturen att förväntas vara mjukare än den var.

Från utbyteterminen i Tokyo fick jag med mig en för mig ny teknik, Ply-Split. Ply-Split är en slags flätningsteknik där strukturer byggs upp genom att trådar träs igenom varandra med en skårad nål som verktyg. Genom att prova Ply-Split tekniken med grövre material såg jag potential att bygga upp volymer och ytor både strukturerat och mer fritt. Formspråket i Ply-Split var möjligt att styra så att det kunde matcha former gjorda i andra tekniker.

Dokumentation från processen. Från vänster: inlindat hönsnät, objekt i Ply-Split, struktur med en kombination av båda teknikerna

Mina material inkluderade många olika kvaliteter. Till stor del olika slags papperssnören, både grovt för möbelsitsar och tunt som gick att veckla ut. Fransiga stadkanter, ett restmaterial från Klässbol linneväveri var ett annat material jag använde mycket. Pappret och linstadkanterna kontrasterade men kunde samtidigt genom liknade nyanser nästan smälta samman.

Jag började göra textila delar utifrån det jag såg i teckningarna och fotona. Det fanns en frustration kring hur tidsslukande det var och den mängd som krävdes för den skala jag ville upp i. Jag jobbade på och delarna lades på hylla utan att ägnas vidare eftertanke.

Väv var något jag funderade fram och tillbaka på om jag också skulle inkludera i arbetet. Jag såg hur vävuttryck jag testat i tidigare projekt associerade till fönsterreflektioner. Jag upplevde även att en väv skulle bli en hjälp för att skapa rummet i installationen och att snabbare få upp skalan. Sent in i projektet satte jag upp en väv till vilken färgerna valdes ut baserat på de övriga textila delarna till installationen.

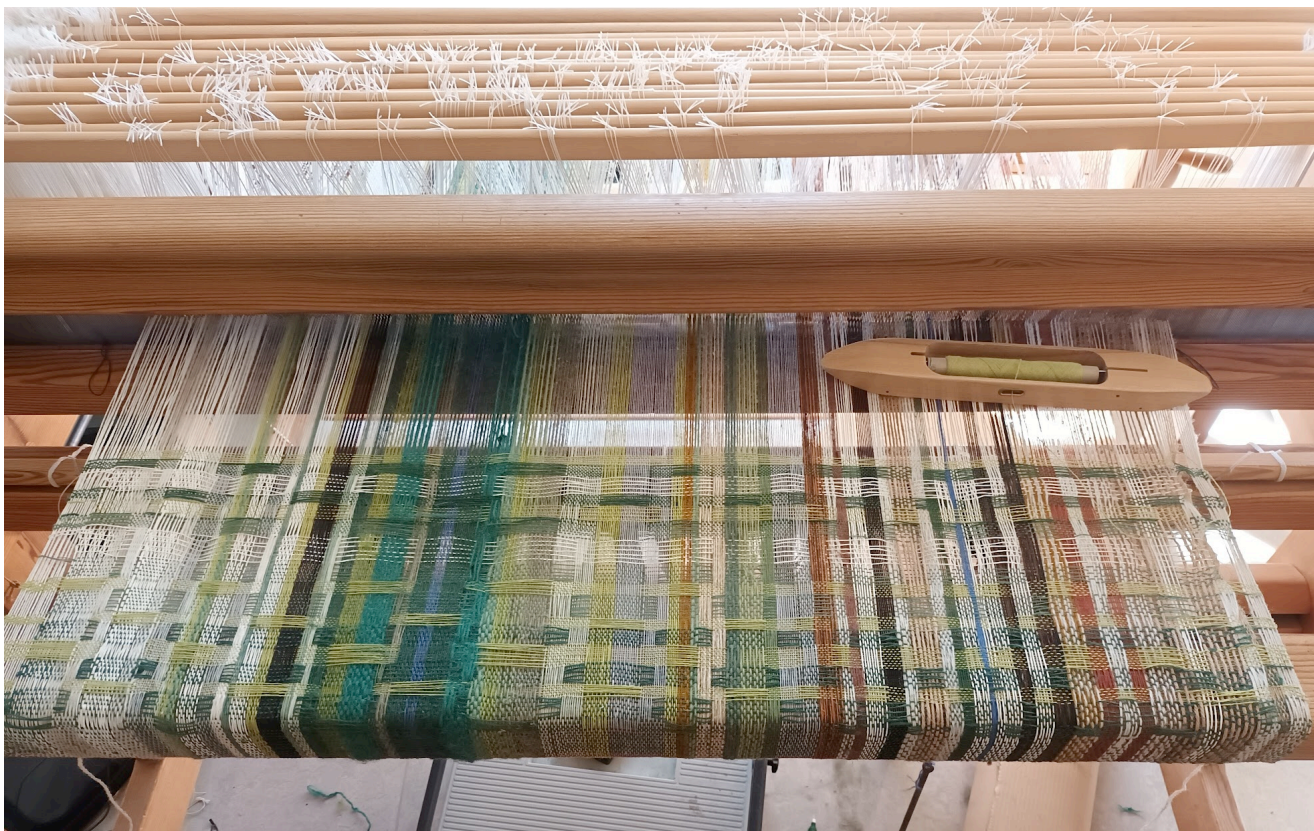

Bild från vävstolen

Parallellt med vävningen tog jag ner delarna från hyllan. Det visade sig att jag hunnit göra en stor mängd delar och jag testade att sätta ihop dem till ett rum. Genom att prova att hänga upp dem fick jag något tydligt att jobba vidare utifrån. Jag började fokusera på hur de befintliga delarna relaterade till varandra, fungerade de som en helhet, vilka nya delar behövdes?

Jag testade ta in trä igen som i min första materialskiss. Träet skulle inte ta fokus men hade en funktion att skapa tydliga riktningar och vara en stomme för textilen att monteras från. Träet fick även en betydande roll i att skapa spänning och kontrast till textilen. Jag ville att träet och textilen skulle få verka ihop likt två olika miljöer i fönsterreflektionen får krocka och samtidigt nästintill osynligt sammansmälta. Textilens fick främst kopplas till växtlighet, medan träet mer associeras till arkitektoniska och urbana konstruktioner. Jag ser materialvalen med pappersgarn och hönsnät åt det textila men att de också har uttryck mot träet och därmed verkar mellan dem.

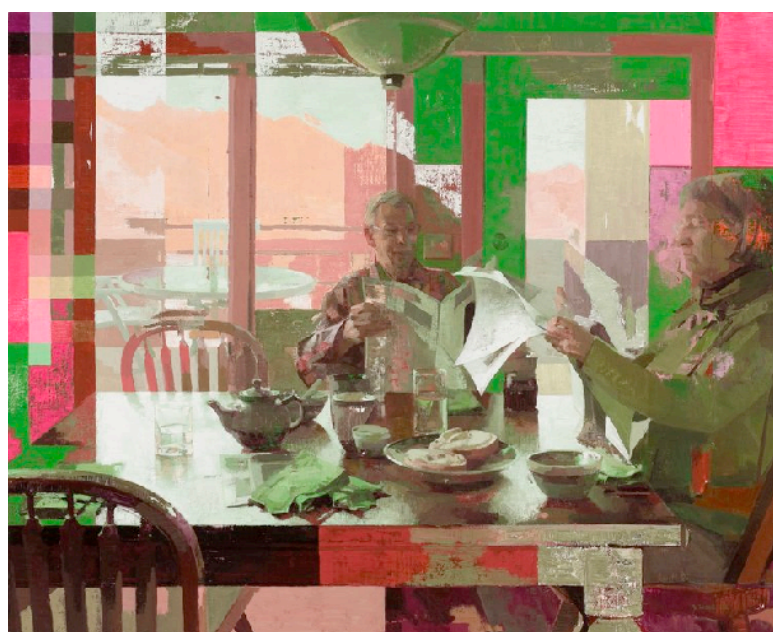
Andra hängningen då flera av de färdiga objekten provhängs

Slutet av installationsprocessen-

Vad gäller hur installationens delar förhåller sig till varandra i färg, form och komposition drar jag paralleller till konstnären Zoey Frank (1987-). I Franks målningar finner jag en avancerad växelverkan mellan platt och djupt och målningarna har ofta ett slags delvis förpixlande. Det finns något likartat med fönsterreflektioner. Hon lyckas få fram en känsla av upplösning i rumsmotiven. Genom att lägga till abstrakta element av färgfält blir effekten ändå en slags transparens. I en intervju med Frank (2016), beskriver hon hur hon listar ut saker i bilden under målningens gång, det låter henne var aktiv i alla målningens delar hela tiden. Vidare förklarar hon att hennes scener byggs upp genom att addera och ta bort element. Jag tycker Frank genom sitt arbete lyfter hur en kan få ett verk att fungera som en helhet. Hur tomrum kan aktiveras och bidra till helheten. Hur färger och former får återkomma för att skapa bryggor mellan delar och just detta att både balansera starka kontraster och fina övergångar.

Hur gör jag det läsbart och kommunicerar ett fenomen som är närmast obegripligt. Kan detaljerna som nästan försvinner i varandra ses som något positivt, att gränser blir otydliga och att verket då blir mer intressant att gå nära och upptäcka taktilt? Vad krävs för att en gestaltning ska tolkas som ett rum? Kan en samlad komposition av material som går att befinna sig i utifrån skalan av en mänsklig kropp kanske vara en enkel definition av ett rum.

Den sista fasen av min gestaltning var att testa den slutliga upphängningen. Jag byte lokal till en större. I den större salen flyttade jag om kompositionen av delarna utan att vara särskilt bunden till hur jag hängt dem tidigare. Jag upplevde att jag då lyckades undvika att få en fram eller baksida, något jag hade problem med när installationen byggts upp innan.

Målningar av Zoey Frank, till vänster 'Living room' (2018) och till höger 'Breakfast table #2' (2022)

Resultat och diskussion- Beträktaren och verket- Vikten av det taktila

Kanske kan det förgängliga och föränderliga manifesteras, uppstå när människan beträder installationen och sätter rummet till liv.

Att betrakta mitt verk genom foton hade inte varit mycket mer än komma tillbaka till projektets början, att ställa sig framför ett fönster. Så länge upplevelsen av rummet baseras utifrån synen kommer distansen mellan människa och rum kvarstå. Att kunna ge ett taktilt och intimt möte med det skapade rummet var målsättningen. Just för att få det visuella rummet att fullt ut möta kroppen. Själva interaktionen runt och in i installationen ser jag kan fånga själva essensen av fönsterreflektionen. Verkets delar skälver till vid beröring, det förändras beroende på vartifrån det betraktas. Kanske kan besökaren ta den roll som ljuset har för fönsterreflektionen- att hastigt ändra rummet.

Beroende av vinkel och hur nära en står ett fönster så kan fönsterreflektionen förändras, bli mindre markant och det rummet bakom ta över mer och mer ju närmare rutan en står. På samma vis kan min gestaltning upplevas skifta. Genom att jag låtit material och strukturer återkomma och genom hur de placerats gentemot varandra och gentemot besökaren kan de både läsas som separata delar eller läsas ihop.

Dock är det utanför min kontroll att veta hur besökarna kommer möta mitt verk, då interaktionen är av stor betydelse, ville jag försöka bjuda in besökaren att gå nära, gå in, känna, förflytta sig. I ett samtal med min externa handledare kom vi in på att försöka regissera den som besöker verket. Det blev betydande för det fortsatta arbetet. Att skapa riktningar att följa, mellanrum som rymmer kroppar, inbjudande öppningar och titthål att kika nära på och igenom. Det var några olika tillvägagångssätt för att kunna regissera besökaren.

Nu när installationen är färdig har jag en del funderingar till vilken utsträckning installationen tål att interageras med. Känns den inbjudande eller måste jag säga till folk gå in? För den slutliga presentationen flyttades installationen till Stenebys konsthall. Där hängde det bara under några timmar och det blev tyvärr inte möjligt att hinna analysera besökarnas möte med verket.

Hängningen i konsthallen tillät mig däremot undersöka vilken potential belysningen kunde ha för att förstärka verket, vilket jag inte haft tid att utforska innan. I den sal installationen hängt i innan fanns stora fönster och det direkta solljuset hade gett vackra ljusförhållanden utom min kontroll. I konsthallen fick verket lysas upp av riktade lampor. Strukturerna och färgerna fick då poppa och bli skärpta. Själva detaljerna i hantverket fick bli synliga. Sedan gjorde skuggspelet som blev i och kring installationen i kombination med konsthallens vita paneler att gränsen mellan installationens rum och konsthallens rum började försvinna.

Provhängning med de flesta av delarna

Reflektion och slutsats- Abstrakt eller föreställande. Hantverket eller konceptet?

I projektet fick jag ha makten att definiera hur fönsterreflektioner kunde vara ett fysisk rum. Det var upp till mig att sätta regler och det fanns inget rätt och fel då de egentligen inte existerar som ett faktiskt rum. Min installation kom att bli ganska abstrakt, vilket också hänger ihop med hur jag upplever fönsterreflektionerna. Det blev tydligt genom projektet att jag sökte en stämning och spänning snarare än en översättning. Något av det som just lockar med fönsterreflektionerna är hur de öppnar upp mot det surrealistiska. Därmed ser jag nu att min installation skulle fungera både med eller utan att fönsterreflektionen blir nämnd med verket. Det beror på hur mycket jag vill styra folks associationer. Kanske blir det drömska och surrealistiska upplevelsen starkare när materialen får tala för sig själva.

Fönsterreflektionerna var av största vikt för att sätta igång arbetet, för att installationen och stämningen skulle få sig en form. Dock blev det ganska tidigt in i arbetet tydligt att jag tittade mindre och mindre på de fönsterreflektioner jag hade som referenser och mer och mer utgick ifrån de textila objekten jag gjort, för att driva vidare processen. Utforskandet av de textila teknikerna kom därför att ta mer plats än jag tänkt mig men jag tror det ledde till att installationen i slutändan blev mycket sammanhållen. Jag känner igen detta från hur mina tidigare projekt ofta blivit till, att hantverket kommit att ta över framför konceptet.

Hur jag arbetat med materialen var till stor del att ge dem uttryck de inte förväntas ha. En parallell mellan textilen och fönsterreflektionerna att de inte är vad de ser ut att vara. Förvrängda textila objekt likt fönsterreflektionen är en förvrängd verklighet. Att ge textilen stadga och bärighet, på samma gång en upplevelse av löst, håligt och skört. Det var nog ändå materialens gränser jag lika mycket velat undersöka i detta projektet som rummets gränser.

Resultatbilder-

Referenslista

Beckenstein, J. (2020, juli/augusti). Sarah Sze: Fractured Infinities. *Sculpture*, Vol.3, 20-31.

Groff, A. (2016, 21 augusti). *Interview with Zoey Frank*. Hämtad- 2023-05-03, från <https://paintingperceptions.com/interview-with-zoey-frank/>

konsten.net. (2019). *Meta Isaeus Berlin på Waldemarsudde*. Hämtad 2023-05-03, från <https://konsten.net/meta-isaeus-berlin-pa-waldemarsudde/>

Michel Foucault. (u.å.). *Of Other Spaces (1967), Heterotopias*. Hämtad- 2023-05-03, från <https://foucault.info/documents/heterotopia/foucault.heteroTopia.en/>

Pallasmaa, J. (2012). *The eyes of the skin- Architecture and the senses*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd.

Schmitz, H. (2015) *Borderlands*. Stockholm: Art and Theory Publishing.

TED. (2019) *How we experience time and memory through art*. Hämtad från https://www.ted.com/talks/sarah_sze_how_we_experience_time_and_memory_through_art